

פרשת בלק

באתי אליך עתה היכול אוכל דבר מאומה, הדבר אשר ישים אלוקים בפי אותו אדבר" (כב, לח), הרי שבלעם הקדים והודיע לבלק שאין באפשרותו לומר דבר נגד רצון ה', ומדוע איפוא יצא נגדו בלק בחמת זעם על שקיים ציווי ה' ובירך את ישראל.

את הדברים ביאר הגאון בעל 'בית הלוי' זצ"ל בדרך משל: אם יאמר אדם לחבירו, הנני נותן לך עשרים וחמשה רובלים ולך הכה את רב העיר על לחיו, ישיב הלה: "לא אוכל לעשות הדבר הזה". ואם יאמר אדם לאיש אחר: הנני נותן לך עשרים וחמשה רובלים, לך ותרים את חומת העיר, ישיב הלה: "לא אוכל לעשות הדבר הזה". והנה, הגם ששניהם השיבו תשובה זהה, בוודאי יש הבדל מהותי ביניהם. הראשון "יכול" להכות את רב העיר על לחיו, אלא ששכלו ורוחו האנושית מונעים בעדו מלעשות מעשה כה שפל ולכן הוא משיב "לא אוכל". ברם השני, באמת אינו מסוגל להרים את החומה.

ויש נפקא-מינה ביניהם: אם יגדיל המבקש את שכר המעשה ויבטיח לראשון עשרת אלפים רובלים ובלבד שיכה את רב העיר על לחיו, יתכן שיסכים לעשות זאת, ואם פיקח הוא, יבטיח לרב העיר אלף רובלים, כדי שהלה יסכים לך... ברם לשני, אף אם יבטיחו מיליון רובלים, אין הוא מסוגל לבצע את הבקשה, כיון שזהו מעל לכוחותיו.

כאשר הודיע בלעם לבלק שאין ביכולתו לקלל את ישראל נגד רצון ה', חשב בלק שכוונת בלעם לומר, שאין רצונו לעשות דבר נגד רצון הקב"ה, בגלל טוהר רוחו. אך בלק אשר הכיר את מידותיו הרעות של בלעם סבר כי אם יוסיף לו כסף וזהב, יכול להטות את לבו לאשר יחפוץ. אך כאשר ראה בלק פעם אחר פעם כי בלעם עומד בדעתו ואינו מקלל את ישראל, חרה בו אפו ואמר לו בזעם, מה זאת עשית "לקוב אויבי קראתיך והנה ברכת בך".

על כך השיב לו בלעם: טעית בהבנתך. סבור היית כי באמת אוכל לקלל את ישראל ורק רוחי העדינה תמנע אותי לעבור על רצון ה', ובשל כך חשבת כי הכסף יטה את רצוני. אין הדבר כן, האמת היא שאף "אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב - לא אוכל" - איו לי כל אפשרות, "לעבור את פי ה'". כדברי חז"ל בסנהדרין (קה): שנתן הקב"ה "חכה" בפי בלעם אשר מנעה ממנו את האפשרות לקלל.

(בית יצחק)

"קח את כל ראשי העם והוקע אותם לה' נגד השמש"

(כח, ד).

ביאר המדרש (במ"ר, כ, ג): "ראשי העם תלה על שלא מיחו בבני אדם".

הקשה גאון עוזינו החיד"צ זצ"ל: וכי מאחר וראשי העם לאו קיימו מצות עשה של "הוכח תוכיח" ראויים הם לעונש מיתה, ועוד בתליה? עוד יש להבין מהו "נגד השמש"?

כדי להבין כל זאת, עלינו להקדים אות ביאורו הנפלא של בעל הפני יהושע' (שילהי כתובות) על דברי חז"ל שהטעם שלוט הוזהר לצאת מסדום פן ימות אע"פ שלא עשה כמעשיהם, הוא מפני שלא מיחה בהם, וכה ביאר: חז"ל אמרו (מנחות מא.) "בזמן דאיכא ריתחא - ענשינן" אף על מצות עשה [שהרי מדובר בגמ' שם על מצות ציצית שאינה חיוב רק מצות עשה קיומית]. ובמסכת ברכות (ז) אמרו ש"בשעה שהחמה זורחת וכל מלכי מזרח ומערב מניחים כתריהם בראשיהם ומשתחווים לחמה - מיד כועס הקב"ה".

ועל כן, אף שמן הדין לוט לא היה חייב מיתה, אך בזמן זריחת השמש שהוא עידנא דריתחא, לוט מסתכן על כך שלא קיים מצות תוכחה. וזהו שנאמר (בראשית יט, כג) "השמש יצא על הארץ ולוט בא צוערה, וה' המטיר על סדום ועל עמורה גופרית ואש", ששעה זו היא המסוכנת ביותר לעוברי רצונו, ולכן אם לוט לא היה יוצא מן העיר - אף הוא היה מת עמהם. ע"כ דבריו הנפלאים. לאור דבריו, נבין היטב את האמור כאן: בשעה רגילה לא היו ראשי העם חייבים מיתה, הואיל ועברו רק על מצות עשה, אך הקב"ה ציוה את משה לקחת את ראשי העם "ההוקע אותם לה' נגד השמש" - בזמן שהשמש זורחת והקב"ה כועס, שבשעה זו שהיא עידנא דריתחא נענשים אף על מצות עשה... (מתוקים מדבש)

"הן עם לבדד ישפן ובגוים לא יתחשב"

(כב, ט).

'שמעתי אומרים בשם חכמי אשכנז' - כתב הגאון המופלג רבי יצחק גונוס זצ"ל, ה'שער המלך' - 'כוונת הכתוב 'הן עם לבדד ישכון', כלפי מה שאמרו (ויקרא רבה ד, ו): 'שאל גוי אחד את רבי יהושע בן קרחה: כתיב בתורתכם 'אחרי רבים להטות', ואנו מרובים מכם - מפני מה אין אתם משווים עימנו בעבודה זרה? אמר לו: יש לך בניג? אמר לו: הזכרתי צרתי! אמר לו: למה? אמר לו: הרבה בניג יש לי, בשעה שהם יושבים על שולחני, זה מברך לאלוהי פלוני וזה מברך לאלוהי פלוני, ואינם עומדים משם עד שמפציעין מוחין אלו את אלו וכו', אמר לו: עד שאתה משווה אותנו, לך השווה את בניך'...

לכאורה, תשובת רבי יהושע אין בה כדי שביעה, כי אמת שכל אומה ולשון יש להם ע"ז בפני עצמה, ומכל מקום כלפי ישראל רבים הם ושייך לומר 'אחרי רבים להטות'?

ועל כך אמרו טעם בדבר: שאף שישראל מועטים ביחס לאומות, מכל מקום כיון שישראל יקומו בתחית המתים, ו'צדיקים במיתתם קרויים חיים' (ברכות יח.), נמצא שישראל - בצירוף החיים והמתים יחד - הם רובא דעלמא כלפי האומות אשר הם חיים עתה.

מעתה, זו כוונת הכתוב באומרו: 'הן עם לבדד ישכון ובגוים לא יתחשב' - שאינם עובדים ע"ז כדרך האומות. ואם תשאל: הלא נאמר 'אחרי רבים להטות', כשאלת אותו גוי, על כך משיב הכתוב: 'מי מנה עפר יעקב', דהיינו - המתים הטמונים בעפר, אם יוכל איש לספור אותם נמצא שרוב העולם הם! (ושלל לא יחסר)

"ויאמר אליו בלק לה נא אתי אל מקום אחר אשר תראנו משם אפס קצהו תראה וכלו לא תראה וקבנו לי משם"

(כב, יג).

והרי בלק השתוקק לקלל את ישראל קללה נמרצת, ולמה הוא בוחר לקחת את בלעם למקום שממנו יראה רק אפס קצהו של ישראל, וממילא לא תחול קללתו אלא על מקצתם?

כך הקשה הגאון רבי תנחום גרשון ביליצקי זצ"ל, בעל שו"ת "גינת ביתן", והוא מיישב באופן נפלא:

הבטיחה התורה לישראל (ויקרא כו): "ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלותם להפר בריתי איתם". כאן הבטיח הקב"ה שאף אם בני ישראל לא יילכו בדרך התורה ולא ישמרו את המצוות ויחולו עליהם כל הקללות שנאמרו בפרשת "אם בחוקותי תלכו" - בכל זאת לא יעזבם הקב"ה וכלותם ולהפר בריתו איתם.

והנה, בגמרא בעבודה זרה (דף ד): מצניו שבלעם היה יודע לכוון את השעה שהקב"ה כועס בה, ועל כך אמר הקב"ה לישראל: "ראו כמה צדקות עשיתי עמכם שלא כעסתי עליכם כל אותן הימים, שאם כעסתי עליכם - לא נשתייר משונאיהם של ישראל שריד ופליט". ומוסיפה הגמרא: "וכמה זעמו של הקב"ה - רגע כמימריה, כדכתיב: 'כי רגע באפוי', והיינו דכתיב: 'מה אזעום לא זעם ה'".

ועל כך הקשו התוספות (שם, בד"ה רגע): אם זעמו של הקב"ה אינו אלא רגע כמימריה, מה כבר יכול היה בלעם להספיק לומר בשעה מועטת שכזו? ותרצו התוספות, שבלעם היה אומר מילה אחת: "כלם".

מעתה, בלק שידע כי כוחו של בלעם הוא לכוון לרגע שבו הקב"ה כועס, ובשעה מועטת כזו כל מה שיכול לומר הוא "כלם", הבין כי קללה שכזו על ישראל לא תוכל להתקיים, שהרי כבר הובטחו כי "לא מאסתים ולא געלתים לכלותם", ושוב לא תוכל קללת ה"כלם" של בלק להתקיים. משום כך התחכם בלק ובוחר לבלעם מקום שממנו יראה רק אפס קצהו של ישראל וכולו לא יראה, וכוונתו היתה דוקא לרעה - כי כיון שהקללה "כלם" לא תכוון לכולם, כי לא יראה אז את כולם, ממילא תוכל היא להתקיים לגבי חלקם. אלא שהקב"ה הפר את עצתו... **ודברי פי חכם חן!** (כמוצא שלל רב)

"ויחר אף בלק אל בלעם... לקב איבי קראתיך והנה ברכת בך זה שלש פעמים... ויאמר בלעם אל בלק... אם יתן לי בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבר את פי ה'"

(כד, יג-י).

צריכים להתבונן, מדוע זעם כל כך בלק על בלעם ומה היתה סיבת חרון האף הגדול הזה. הרי בלעם, מיד בבואו אל בלק, אמר בראשית דבריו: "הנה

סיפור נפלא הובא בספר 'איש לרעהו': בשבוע שעבר השתתפתי בבר מצוה, מספר שולח הסיפור. לפני שיצאתי הביתה הבחנתי ביהודי שגר באזור שלי. שאלתי אם הוא צריך להגיע הביתה, והשיב שאם בין כה וכה אני נוסע לכיוון הוא יצטרף, אך אין בדעתו להטריח במיוחד. כאשר הגענו ליעד, ביתו, אמר: אני מאוד רוצה לשלם לך על הנסיעה אבל אין עלי כסף, האם אני יכול לשלם בסיפור? ענית לו שלא הייתי מעלה בדעתי לקבל כל תשלום עבור נסיעה שבין כה וכה אני עושה, ואף אם הייתי יוצא מדרכי עבורו משמעותית, אך אם הוא רוצה לשלם ב"תשלום רוחני", הרי שזה דבר ששווה יותר מהכל.

וכך הוא סיפר: אני לומד בישיבת 'מיר', אין לי מקום קבוע בביהמ"ד, אבל אני יושב עם חברותא במקום של משהו אחר כבר כמה שנים. מידי תחילת זמן הוא מגיע. עושה "מחאה", יושב במקומו משך יום-יומיים ואחר כך בהעדרותו הממושכת אני משתמש במקום [לא נרחיב פה בכל סדרי המקומות של 'מיר', אשר נוצרו עקב הצפיפות הרבה המאפיינת את המקום. אך "חזקה" ו"מחאה" על מקום הינם מושגים ידועים ומקובלים בישיבת מיר המעטירה]. פעם אחת, בתחילת זמן, הגיע בעל המקום וכדרכו עשה "מחאה", כבר הייתי רגיל לכך, אלא שהפעם הוא הגיע עם חברותא, וגם כעבור יומיים המשיך לפקוד את המקום, החברותא שלי חשב שאולי כדאי להגיד לו שיחפש מקום אחר, או שילמד עם החברותא שלו באותו מקום שהוא לומד בכל זמן בבית מדרש אחר, הרי אנו רגילים כבר לשבת כאן כמה שנים, נוח לנו כאן והתרגלנו גם לדבר בלימוד עם האברכים החשובים שיושבים סביבנו, ובכלל "אין אדם לומד אלא במקום שלבו חפץ"... אך אני אמרתי לו מוותרו לא מפסידים. הוספתי ואמרתי לו את אמרתו המפורסמת

של ראש ישיבת מיר רבי חיים שמואלביץ זצ"ל בענין "ששה מתכסים בטלית אחת", היתכן? אלא שאם כל אחד דואג שהשני יהיה מכוסה אפילו לששה יש מקום תחת טלית אחת. 'אומר ועושה', הצטופפנו בספסל ומידי פעם מצאנו פתרונות זמניים. לחברותא שלי עדיין היה קשה לקבל את הדבר. "מה זאת אומרת? מילא שהוא מגיע לעשות "מחאה", אבל להתיישב במקום? קביעות? ועוד עם חברותא?"

בתוככי ליבי ידעתי שלמרות שהפעם זה נראה שונה, מסתבר שבעל המקום יפנה אותו בקרוב ולכן חבל לפתח קפידות ומריבות. אדהכי והכי התיידדתי עם החברותא של בעל המקום וסיפרתי לו שבתאריך פלוני אני מחתן בן. הוא התלהב: גם אחותי מתחתנת באותו יום! ואז שאלתי אותו: שמא אתה מכיר מישהו לעזור לשלם בהוצאות המרובות? כבר חיתנתי כמה וכמה ילדים! תראה, השיב האיש, לי עצמי אין. אבל האבא של המחותר שלנו, הוא עשיר גדול מארה"ב. הרי מדובר בחתונה שמתקיימת באותו יום של חתונת נכדו, זה דבר שמעורר רגשות אז אולי נמצא מסליל לליבו. אני כבר דמינתי מתנה לחתונה של כמה מאות דולרים, לכל הפחות.

ניסיתי לשדלו לדבר עם הורי מחותנם, ואף אני כבר בניתי 'תילי תילים' של דמיונות שהרי יש לי קרוב משפחה שגר באותה מדינה שגר העשיר ואולי דרכו אוכל לפנות... תכל'ס - הערוץ הוזנח מצד החברותא וגם דרך קרוב משפחתי לא נעשה דבר, וממילא שום מתנה לא הגיעה...

באמצע ימי השבע ברכות אני בודק את חשבון הבנק שלי, לתדהמתי אני מגלה שם העברה בנקאית לזכותי של מט"ח על סך חמשת אלפים דולר. ההעברה בוצעה ע"י קרן כלשהי, שלא הכרתי

ומעולם גם לא ביקשתי ממנה תרומה. יצאתי למסע בירורים שהביא אותי לגילוי המדהים הבא:

בחתונת בני שהה משפיע ירושלמי שאני מקורב אליו. דקות לפני החופה מקבל הגבאי של המשפיע שיחת טלפון בהולה. 'יהודי מחו"ל שנמצא עכשיו בחתונת נכדו חייב להתייעץ עם המשפיע בנוגע לענין דחוף. מה היה נושא ההתייעצות אין לי מושג, אך כיצד הסתיימה השיחה יש לי מושג.

העשיר אמר למשפיע שברצונו לתרום משהו לזכות חתונת הנכד, והוא שואל למי לתרום? השיב לו המשפיע שלא עולה כרגע בדעתו לזכות חתונתו, מלבד העובדה שהוא שווה כעת בחתונת בנו של יהודי [אנוכי] שנצרך ובנש"ק ואולי הוא ראוי לקבל את התרומה. מיד הורה העשיר לקרן להעביר לחשבון שלי חמשת אלפים דולר בלא שאני אפילו ידעתי מכך.

בחכמה שלאחר מעשה חשבתי לעצמי, מה בעצם קרה פה?

באופן טבעי היה החברותא של בעל המקום אמור להיות הצינור של הכסף. הרי הוא סיפר לי על הגביר ואני דיברתי איתו והלה התרשם שיש סיכוי שהעשיר יתרום לחתונה שמתקיימת באותו ערב של חתונת נכדו. אך מה היה קורה אז, אם הכסף היה עובר דרך אותו יהודי? הייתי טופח לעצמי על השכם ואומר: בזכות זה שנמנעתי ממחלוקת הרווחתי. הרי ברור שאם לא הייתי מקשיב לחברותא שלי, ומתרעם על בעל המקום והחברותא שלו, ברור שלא הייתה נוצרת בינינו שיחה שהגיבה לי אתה מתנה.

אבל הקב"ה רצה ללמד אותי: הרוויח - תרוויח בלאו הכי, **להימנע ממחלוקת, זאת צריך גם בלי רווחים...** (ב'ר בטחנ'ו שמות - מאת ר' צבי נקר)

פינה לשבת
בענייני הלכה ואגדה

אין ארוחת בוקר

בליל שופת שלג נשמע קול דופק על דלתו של אחד מתושבי העיר, קמצן מופלג ביותר, שבייתו היה סמוך לכביש הראשי: רחמנות, פתחו לי, קופא אני מקור ורעב אנכי מאוד... שמע בעל הבית את הקולות ואמר באדישות רבה: הוי, כמה נכמרים רחמי על איש זה העומד בחוץ. הלא קור אימים משתולל בחוץ, ובוודאי זקוק הוא לארוחה חמה. אמרה לו אשתו: אם אתה מרחם עליו, קום פתח לו את הדלת ותתן לו לאכול ולשתות. כיוון הקמצן את פניו ואמר: מדוע לא תביני, אם אכניס את האיש לבית ויחם לו, הרי שחלילה יפסקו רחמי עליו; אם אתן לו ארוחה חמה כדי שובעו, כבר לא יהיה לי על מה לרחם עליו, וכי תרצי שאהיה אכזר ולא ארחם עליו? הנה כעת אני מרחם עליו בכל לבי ונפשי...

חידוש מופלא על קמצנותו ורוע לבו של בלעם הרשע הביא רבינו האור החיים הקדוש בבואו לפרש את הפסוק (במדבר כ"ג): **וַיִּקַּם בַּלְעָם בְּקֶרֶב וַיֹּאמֶר אֶל שְׂרֵי בְלָק לֵכוּ אֵל אַרְצְכֶם כִּי מֵאֵן ה' לַתִּי לְהִלָּךְ עִמָּכֶם.** בלעם הרשע חשש שמה יצטרך להגיש לאורחיו ארוחת בוקר כמנהגם של אנשים מהשורה הנותנים לאורחיהם פת שחרית מזינה ומשביעה. הגה בלעם ברוחו הקשה רעיון מקורי: הוא העיר את אורחיו בבוקר השכם, עם עלות השחר ממש, ושילח אותם מביתו. כך, זמן רב לפני הזמן הרשמי של ארוחת הבוקר, היה בלעם יודע שהוא פטור לחלוטין מלהאכיל את אורחיו.

וכך כתב זאת רבינו במתק לשונו: **"להודיע צרות עינו, שמחר לשלחם קודם הגעת זמן האוכל, הפך מנדיבות אבי הנערה פלגש בגבעה (שופטים י"ט ה) שאמר לחתנו שעמד ללכת בבקר 'סעד לבק פת לָחֵם וְאַחַר תֵּלַכְוּ. כִּי יֵזֶה הַרְשַׁע הוּא מְקוֹר הַצְרֹת עֵינַי, וְקַם בְּבוֹקֵר לְשַׁלְחָם,** ואמר להם שילכו לארצם, כי חש שיתעכבו בעיר וסעודתם עליו". כאן מטעים רבינו דגש נוסף במבטו מרחיק הלכת של בלעם בקמצנותו: חושש היה בלעם שאם אורחיו יתעכבו בעיר, שמא יעלה על דעתם לחזור אליו בזמן הארוחה ולבקש ממנו את ארוחתם, ונמצא שלא הועיל כלום בשילוחם מביתו השכם בבוקר. לכן הוסיף בלעם ואמר להם שילכו תיכף אל ארצם, בכדי לוודא למעלה מכל ספק שהוא פטור מלהאכילם.

זהו איפוא מה ששנינו (אבות פ"ה מ"ט): **"כל מי שיש בידו שלשה דברים הללו מתלמידיו**

מאוצרותיו של הרב ישראל דנרוביץ שליט"א מח"ס 'הנחמדים מזהב', ערך

של אברהם אבינו, ושלשה דברים אחרים מתלמידיו של בלעם הרשע: עין טובה ורוח נמוכה ונפש שפלה מתלמידיו של אברהם אבינו. עין רעה ורוח גבוה ונפש רחבה מתלמידיו של בלעם הרשע". זה לעומת זה: אברהם אבינו מצוין היה בעינו הטובה לקיים מצות הכנסת אורחים, וכאן מתגלית לנו עינו הרעה של בלעם בהתנהגותו הגרועה לאורחיו.

ייתכן לחדד את הדגשת בלעם 'לכו אל ארצכם' באופן נוסף: מאמר העולם הוא בכוח ההליכה של אדם האוכל ארוחת בוקר (ב"ק צ"ב א). "אמרי אינשי: שיתין רהוטי רהוט ולא מטו לגברא דמצפרא כר", ופירש רש"י: "ששים איש רצו ולא הגיעו לאוכל שחרית". והיינו שהאוכל פת שחרית כוחו גדול ויכול הוא ללכת מרחק רב בקל, עד שאפילו ששים אנשים שרצים אחריו אינם יכולים להשיגו.

ביקש בלעם ברוע לבבו לעקוץ את שרי בלק ולהשפילם עוד יותר: לא זו בלבד שהוא לא נתן להם את ארוחת הבוקר, הוא יחד עם זה גם הודיע להם ברמו עבה כקורת בית הבד את מה שהם מפסידים באי אכילתם: הלא עליכם כעת ללכת אל ארצכם, ובעקבות כך שלא אכלתם ארוחת בוקר, אף לא תוכלו ללכת במהירות כרצונכם.

בלעם, לא די היה לו בעינו הרעה, שסיירב לתת לאורחיו שירות אלמנטרי ובסיסי כל כך כמו ארוחת בוקר להשביע את רעבונם, אף הייתה לו 'נפש קצרה' (בגירסת רש"י אבות ט"ז), ואין לו דבור טוב עם בני אדם, כי אם בקושי ואכזריות, כמו (זכריה י"א ח) **וַתִּקְצַר נַפְשִׁי בְּקֶהָם וְגַם נִפְשָׁם בְּחֶלְהָ בִי** " (רש"י ט"ז ט), והוא דיבר עימם ברוע לב וקושי עורף, להזכירם את הדרך הארוכה שלפניהם ואת הקושי הצפוי להם.

כך שלא רק קמצן היה אלא גם חסר רחמים עליהם - - -

נחתום את דבריו בסיפור: מעשה בעשיר גדול שהגיע לבקר בביתו של המגיד ממזריטש. שאלו המגיד: מה אתה אוכל בכל יום? ענה העשיר: פת במלח ומים במשורה! נזף בו המגיד וציווה לאכול בשר ולשתות יין. לאחר שהלך שאלו התלמידים את המגיד: מפני מה ציווה אותו כך? השיב להם: עשיר זה, אם יאכל בשר וישתה יין, יידע שהעני צריך לפחות פת במלח. אבל אם הוא יאכל פת במלח, יחשוב שהעני צריך לאכול אבנים... בלעם הרשע בעל 'נפש רחבה' היה, רודף אחר תענוגות עולם ומבקש לעצמו תאוות האכילה במעדנים ומשמנים. שמא נאמר שאם לעצמו אכל בשר ויין, הרי שלאורחיו נתן פת במלח? קמ"ל קרא שסבור היה כי אורחיו צריכים לאכול אבנים...

העלון זקוק בדחיפות לתרומות! כל תרומה תקבל בברכה.

<p>לעילוי נשמת דניאל הכמת בן דוד, אליהו בן חנה יונה, שושנה פורן בת טאוס, חנה יונה בת רומיה, פרבין נמכי בת עוסניגאן, שולמית חווה בת הר"ר רפאל ז"ל,</p>	<p>לזיווג הגון שרה בת אילה, רבקה בת דבורה אסתר בת חוה</p>	<p>לרפואת איתמר שריה בן עדיה, ראובן בן שרה, נסים בן חורם, מונירה בת פרבין נמכי, אביעד מאיר יהודה בן עדיה, יעקב בן בת שבע בתושח"י</p>	<p>העלון מוקדש-להצלחת ברו"ג ישי בן אילה, רחמים בן מונירה, עידן וליך בני מרים, משפ' מנצור וכל התורמים והמסיעים בהצפה. אליהו בן אילה,</p>
--	--	---	--